

โรคผมร่วงเป็นหย่อม

ผศ.นพ.รัฐพล ดวงทอง

ผศ.พญ.สุเพ็ญญา วโรทัย

อ.พญ.ดรัลพร ไตรวงศ์วรรณ

สาขาวิชาโรคเส้นผมและการผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผม

ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยมหิดล

โรคผมร่วงเป็นหย่อม

อะไรคือโรคผมร่วงเป็นหย่อม?

โรคผมร่วงเป็นหย่อมเป็นสาเหตุที่พบบ่อยของอาการผมร่วงเป็นหย่อมอย่างเฉียบพลันบางครั้งอาจเกิดขึ้นกับเส้นขนในบริเวณอื่นของร่างกายได้เช่น คิ้ว หนวด โรคนี้เกิดจากการอักเสบภายใต้หนังศีรษะ การอักเสบนี้ไม่ได้ทำลายรูขุมขนอย่างถาวร ดังนั้นหลังโรคสงบลงผมหรือเส้นขนจะสามารถงอกขึ้นมาใหม่ได้ โรคนี้สามารถแบ่งตามตำแหน่ง และความรุนแรง ได้ดังนี้

Alopecia areata (AA) : มีผมร่วงเป็นหย่อมๆที่ศีรษะหรืออาจมีหย่อมขนร่วงที่คิ้ว หนวด ขนบริเวณใบหน้าหรือลำตัว

Alopecia totalis (AT) : ผมที่ศีรษะร่วงทั้งหมด

Alopecia universalis (AU) : ผมที่ศีรษะ และขนที่ตัว เช่น ขนรักแร้ ขนหัวหน่าว ร่วงทั้งหมด

โรคนี้ไม่ทำให้เป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตแต่มีผลกระทบต่อความสวยงามค่อนข้างมาก จึงอาจทำให้มีผลกระทบทางด้านจิตใจได้ โดยเฉพาะใน alopecia universalis ซึ่งมีความรุนแรงของโรคมามากที่สุดและมักตอบสนองต่อการรักษาต่างๆ น้อยที่สุด

ใครบ้างที่จะเป็นโรคนี้ ?

เกิดได้ทั้งในเพศชายและเพศหญิง เท่าๆกัน อายุเฉลี่ยคือประมาณ 30 ปี แต่อย่างไรก็ตามโรคนี้ สามารถเกิดขึ้นที่ช่วงอายุใดก็ได้ อุบัติการณ์ที่เกิดเฉลี่ยคือ 1 ใน 1000 คน หรือ ประมาณ 2%

อะไรคือลักษณะทางคลินิกของโรคนี้ ?

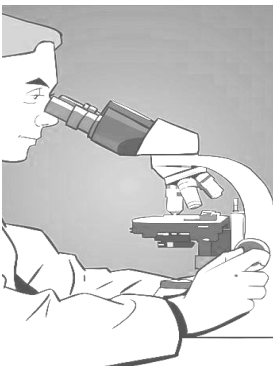
ผู้ป่วยจะมีผมร่วงเป็นหย่อม ลักษณะกลมขอบเขตชัดเจน อาจเกิดขึ้นได้หลายตำแหน่ง โดยมากมักเกิดภายในระยะเวลาไม่กี่สัปดาห์ ผู้ป่วยส่วนมากจะไม่มีอาการใดๆ แต่อาจมีอาการคันหรือแสบนํามาก่อนใน บริเวณที่จะเกิดโรค โรคนี้มักเกิดที่บริเวณศีรษะแต่สามารถเกิดที่ตำแหน่งอื่นๆในร่างกายที่มีขน

ได้(ขนคิ้ว ขนตา หนวด ขนรักแร้ ขนหัวหน่าว) อาจพบผมหักเป็นตอสั้นๆติดหนังศีรษะได้ ในบริเวณขอบของรอยโรคที่กำลังจะขยาย เนื่องจากเส้นผมที่สร้างขึ้นใหม่เปราะและผิดปกติ โรคนี้อาจเกิดแบบเฉียบพลันหรือค่อยเป็นค่อยไปก็ได้ ผู้ป่วยบางคนอาจมีความผิดปกติของเล็บร่วมด้วย โดยอาการที่เล็บอาจเกิดนํามา ก่อนเกิดพร้อมกันหรือเกิดภายหลังจากภาวะผมร่วงได้ ความผิดปกติของเล็บ ที่พบได้บ่อยที่สุดคือการพบหลุมเล็กๆบนผิวของแผ่นเล็บ

อะไรคือสาเหตุของโรคผมร่วงเป็นหย่อม ?

โรคนี้ยังไม่ทราบสาเหตุแน่ชัดทราบเพียงแต่มีภูมิคุ้มกัน ในร่างกายที่ทำงานผิดปกติมาทำลายรูขุมขน อย่างไรก็ตามหากโรคสงบลงแล้วรูขุมขนยังสามารถกลับมาสร้างเส้นขนได้ใหม่ตามปกติ โรคที่อาจพบร่วมกับโรคผมร่วงหย่อมได้ ต่อมไทรอยด์อักเสบ ต่างขาว หรือ กลุ่มโรคภูมิแพ้

ร้อยละ 20 ของผู้ป่วยผมร่วงหย่อมจะมีประวัติคนในครอบครัวเป็นโรคนี้ด้วยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญจึงเชื่อว่าปัจจัยทางพันธุกรรมอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดโรคนี้ได้ ญาติสายตรงที่มีบุคคลในบ้านเป็นโรคนี้ อาจมีความเสี่ยงที่จะเกิดโรคนี้มากขึ้นเล็กน้อย

โรคนี้วินิจฉัยได้อย่างไร ?

แพทย์สามารถวินิจฉัยโรคผมร่วงหย่อมได้โดยการตรวจลักษณะของผมหร่วง ผู้ป่วยบางรายที่มีลักษณะของรอยโรคไม่ชัดเจน หรือ สงสัยภาวะอื่นร่วมด้วยแพทย์จะขูดตัดชิ้นเนื้อบริเวณรอยโรคเพื่อส่งตรวจทางพยาธิวิทยา ซึ่งจะช่วยยืนยันการวินิจฉัยโรคได้